

MEDYA TAKİP DOSYASI

15 Mart 2024 Cuma

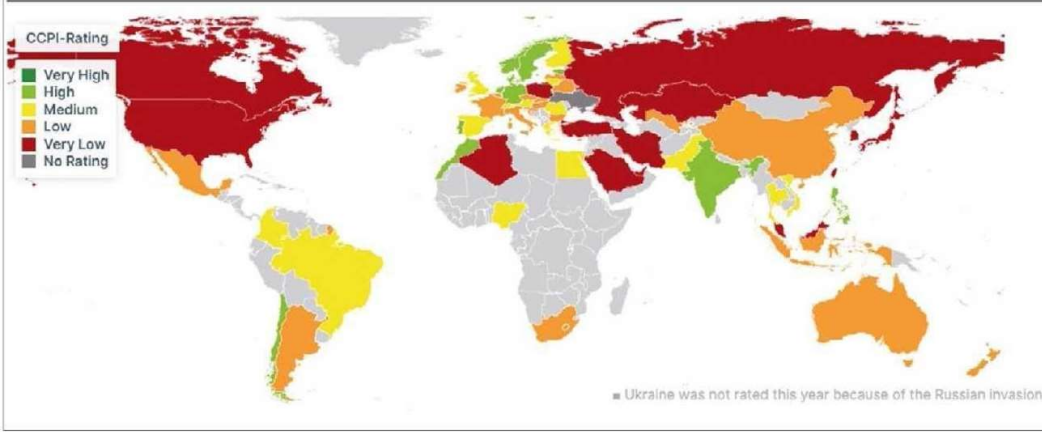
Elektrik üretim ve tüketim verileri

■ Türkiye’de dün günlük bazda 911 bin 404 megavatsaat elektrik üretildi, tüketim ise 909 bin 877 megavatsaat oldu. Türkiye Elektrik İletim AŞ verilerine göre, dün en yüksek elektrik tüketimi 42 bin 97 megavatsaatle saat 21.00’de, en düşük tüketim ise 33 bin 114 megavatsaatle saat 04.00’te gerçekleşti. Günlük bazda dün 911 bin 404 megavatsaat elektrik üretildi, tüketim ise 909 bin 877 megavatsaat olarak kayıtlara geçti. Üretimde, ilk sırada yüzde 24,7 payla ithal kömür santralleri yer aldı. Bunu, yüzde 17,5 ile doğal gaz ve yüzde 17,1 payla barajlı hidroelektrik santralleri izledi.

SÜRDÜRÜLEBİLİR AMBALAJ VE ÇEVRE |

Türkiye'nin İklim Değişikliği Performansı Geçer Not Alamadı

CCPI 2024: Ranking and Results

Germanwatch tarafından hazırlanan İklim Değişikliği Performans Endeksi (Climate Change Performance Index, CCPI), ulusal ve uluslararası iklim politikalarında şeffaflığı sağlamaya yönelik bir araç olarak her yıl güncelleniyor. Endeks, küresel sera gazı emisyonlarının yüzde 90'ından fazlasını oluşturan 63 ülke ve AB'nin iklim performansını sera gazı emisyonları, yenilenebilir enerji, enerji kullanımı ve iklim politikası kategorilerinde değerlendiriyor.

2022 yılında 47. sırada bulunan Türkiye, bu yıl dokuz sıra gerileyerek 56. sıraya düştü ve çok düşük performans gösteren ülkeler arasında yer aldı. Türkiye, yenilenebilir enerji kategorisinde orta, sera gazı emisyonları ve enerji kullanımı kategorilerinde düşük ve iklim politikası kategorisinde ise çok düşük derece aldı. Türkiye, 2038

yılına kadar sera gazı emisyonlarını artırmayı planlıyor. CCPI, Türkiye'nin sera gazı emisyonlarını azaltma politikasının, mevcut durum çerçevesinde hesaplanması ve net sera gazı emisyon miktarını azaltmayı hedeflememesinin, performans değerlendirmesinde etkili olduğunu belirtiyor. Türkiye, enerji konusunda ise büyük ölçüde fosil yakıtlara bağımlı. Fosil yakıtları aşamalı olarak terk etme politikası yok ve hâlâ farklı bölgelerde gaz ve petrol aramaları devam ediyor.

Fosil yakıtların sübvansane edilmesi de Türkiye'nin değerlendirmesinde ön plana çıkan politikalarından biri. CCPI uzmanları, fosil yakıt arama ve çıkarma faaliyetlerine son verilmesi ve eski kömürlü termik santrallerin kapatılması çağrısında bulunuyor. Bunun için de kömür bölgeleri için geçiş planlarının adil bir perspektifle geliştirilmesi çağrısında bulunuyorlar.

Yenilenebilir enerji hedefleri iddialı değil

Enerji ve Tabii Kaynaklar

Bakanlığı'nın Ocak 2023'te yayımladığı Ulusal Enerji Planı, başta güneş enerjisi olmak üzere yüksek düzeyde yenilenebilir kapasite öngörüyor. Plan, kömürün aşamalı olarak kullanımdan kaldırılmasını içermiyor. Fosil yakıtların elektrik üretimindeki payının kademeli olarak azaltılmasını öngörürken, merkezi olmayan yenilenebilir enerji üretimini destekleyen mevzuatın kaldırılması, çoğu projenin merkezi ve büyük ölçekli hale getirilmesi bir eleştiri konusu olarak öne çıkıyor. Rüzgar enerjisi için ise hedefler yeterince iddialı değil. CCPI uzmanları kamu binaları,

1	-	23	SPAIN	45	CZECH REPUBLIC
2	-	24	GREECE	46	BELARUS
3	-	25	LATVIA	47	TURKEY
4	DENMARK	26	INDONESIA	48	ALGERIA
5	SWEDEN	27	COLOMBIA	49	ARGENTINA
6	CHILE	28	FRANCE	50	JAPAN
7	MOROCCO	29	ITALY	51	CHINA
8	INDIA	30	CROATIA	52	UNITED STATES
9	ESTONIA	31	MEXICO	53	HUNGARY
10	NORWAY	32	AUSTRIA	54	POLAND
11	UNITED KINGDOM	33	NEW ZEALAND	55	AUSTRALIA
12	PHILIPPINES	34	SLOVAK REPUBLIC	56	MALAYSIA
13	NETHERLANDS	35	CYPRUS	57	CHINESE TAIPEI
14	PORTUGAL	36	BULGARIA	58	CANADA
15	FINLAND	37	IRELAND	59	RUSSIAN FEDERATION
16	GERMANY	38	BRAZIL	60	KOREA
17	LUXEMBOURG	39	BELGIUM	61	KAZAKHSTAN
18	MALTA	40	VIETNAM	62	SAUDI ARABIA
19	EUROPEAN UNION	41	SLOVENIA	63	ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN
20	EGYPT	42	THAILAND		
21	LITHUANIA	43	ROMANIA		
22	SWITZERLAND	44	SOUTH AFRICA		

otoparklar ve açık pazar yerlerinin çatılarına güneş panelleri kurulmasının zorunlu hale getirilmesini öneriyor. Buna ek olarak, daha az yasal yük ve engelle, enerji kooperatiflerinin kurulması ve sürdürülmesini kolaylaştırmak için düzenlemeler yapılması gerektiğini vurguluyor.

CCPI önemli politika önerilerinde bulunuyor:

- İddialı bir mutlak azaltım hedefi ile Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı güncellenmeli.
- Kömürden adil bir çıkış politikası benimsenmeli ve kömür sübvansiyonları yenilenebilir enerji destek programına aktarılmalı.
- Tüm sektörlerin karbonsuzlaştırılması için politika araçları uygulamaya konmalı.
- Halihazırda hazırlanmakta olan iklim değişikliği yasa tasarısında daha şeffaf ve katılımcı bir yaklaşım benimsenmeli.

Avrupa İklim Eylem Ağı (CAN Europe) Türkiye İklim ve Enerji Politikaları sorumlusu Elif Cansu İlhan Türkiye'nin iklim performansını değerlendirirken, Türkiye'nin geçen yıl vermiş olduğu Ulusal Katkı Beyanı'nın (UKB)

bir emisyon azaltımı planı olmadığını söyledi ve şöyle devam etti: "Türkiye 2030'a kadar 2020 yılına oranla yüzde 30'un üzerinde emisyon artışı planladığını açıkladı. Sivil toplumunun talebi ve beklentisi Türkiye'nin COP28'de UKB'sini güncellemesi ve emisyon azaltımına başlamasıydı. Ancak Ocak 2023'te yayınlanan Ulusal Enerji Planı ve ardından Türkiye'nin COP28 performansı Türkiye'nin iklim eyleminde geride kalma konusunda ısrarcı olduğunu gösterdi. Türkiye Ulusal Enerji Planı'nda yeni kömürlü termik santrallara yer verirken kömürden çıkış planı yapmıyor. COP28'de ise kömür bağımlılığı Türkiye'den çok daha yüksek ülkeler kömürden çıkış için ve yeni kömüre karşı adımlar atarken; Türkiye, müzakerelerde fosil yakıtlardan hem çıkışa hem de fosil yakıtların azaltımına karşı çıkan dört ülkeden biri oldu. Türkiye bunun yanında COP'un olumlu çıktıları arasında olan yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, sağlık gibi alanlardaki taahhütlerin henüz hiçbirine katılmadı. Türkiye'nin geçtiğimiz yıllarda Paris Anlaşması'nı onaylayarak yükseldiği sıralamada, bu sene geriye düşmesi normal görünüyor." ■

Kaynak: iklimhaber.org

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ PROF. DR. FUNDA BAŞARAN YAVAŞLAR:

“Sınırdaki karbon vergisi kapıda”

Avrupa Birliği 2026 yılı itibarıyla sınırdaki karbon vergisi alacak. Bu verginin Türkiye’ye maliyetinin 2027’de 138 milyon, 2032’de ise 2,5 milyar euro’yu bulması bekleniyor. Prof. Dr. Funda Başaran, “Ulusal karbon ücreti ile hem bu kaynak AB’ye aktarılmaz hem de bu gelirle yeşil teknolojiye yatırım yapılabilir” diyor

ESEN DOLMA
esen@gazetekoşijen.com

Türkiye, Ekim 2023’te birlikte ‘karbon vergisi’ de denen yeni bir vergiyle tanıştı. Bu vergi ile kısaca, küresel ısınma ve iklim değişikliğinin en önemli kaynaklarından biri olan sera gazı emisyonlarının azaltılması hedefleniyor. Avrupa Birliği (AB) tarafından 17 Mayıs 2023’te getirilen karbon vergisi ya da diğer adıyla ‘Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması’ (SKDM), Avrupa Birliği’ne üye ülkelerin yanı sıra AB dışı ülkelere gelen birtakım ürünlere de karbon fiyatlandırması uygulanmasını düzenliyor. Dolayısıyla toplam ihracatında AB’nin yüzde 40,6 ile ilk sırada olduğu Türkiye’yi de doğrudan etkileyeceği düşünülüyor. Peki, SKDM ne zaman ve hangi sektörlerde uygulanmaya başlayacak ve Türkiye bu düzenlemeden nasıl etkilenecek, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Funda Başaran Yavaşlar’a sorduk.

Avrupa Birliği, Yeşil Mutabakat çerçevesinde net sera gazı emisyonlarının azaltılmasını he-

Sınırdaki karbon vergisi mümkün olduğunca çevre dostu, sürdürülebilir üretimi teşvik eder

defliyor. SKDM de Mutabakat’ın bir parçası mı?

Evet, AB’nin Yeşil Mutabakat çerçevesinde çıkardığı bir mekanizma. Mümkün olduğunca sürdürülebilir, çevre dostu ürünlerin üretimini amaçlıyor. Yeşil Mutabakat kapsamında önce, 2005 yılında Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) kullanılmaya başlandı ve AB’deki emisyonlar 2005’ten bu yana yüzde 41 oranında azaldı. 2021 yılında ise ‘Fit for 55’ yani ‘yüzde 55’e uygun’ diye bir mekanizma ile emisyonların en az yüzde 55 indirilmesi hedefini getirdiler. Bu hedef daha sonra yüzde 62’ye çıkarıldı. Ancak bunun bir tehlikesi olduğu fark edildi.

Neydi bu tehlike?

Birincisi, AB kendi işletmelerini haklı rekabete uğratacak çünkü sera gazı emisyonunu azaltmak

için kullanmaları gereken teknoloji nedeniyle katlanmış oldukları aynı bir maliyet var. İkincisi, bu maliyetten kaçınmak isteyen işletmeleri yurtdışına kayacak, bu da AB’nin istihdam ve vergi kaybına yol açacaktı. Son derece akıllı bir çözüm getirdiler. 17 Mayıs 2023’te SKDM yani ‘Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması’ ile ilgili bir tüzük çıkardılar.

Henüz geçiş dönemindeyiz

Bu vergi ne zaman uygulanacak?

1 Ocak 2026’dan itibaren başlayacak. Ancak Ekim 2023’ten 2025 sonuna kadar bir geçiş dönemi olarak görülüyor. Bu süreçte firmalar üç aylık dönemler halinde, takip eden bir ay içinde raporlama yapacak.

2026’da ulusal karbon ücreti gelebilir

Karbon fiyatlandırması neye göre yapılacaktır?

Firmalar aslında mallarını AB sınırlarına sokmadan önce SKDM sertifikası satın alacak. Bunu kontrolü telefona benzetiyorum ben. Firmalar sınırdaki, doğrudan yani gömülü emisyon ile dolaylı emisyon toplamı ne kadar ise bunun eşdeğeri sertifikayı teslim edecekler. Karbon emisyonu için ulusal bir ücretlendirme varsa, firmalar bunu AB sınırındaki fiyatlamadan indirebilecek.

2026’da ulusal bir karbon fiyatlaması bekleyebilir miyiz?

Evet. Devlet de aynı şekilde ölçümleme yapmalı, ulusal karbon fiyatlaması getirmeli ve buradan elde edilecek geliri de yeşil teknoloji üretmek için işletmeleri desteklemekte kullanmalı. •

Karbon vergisi gelirleri GSYİH’i büyütebilir

Türkiye ekonomisi bu düzenlemeden nasıl etkilenecek?

Bununla ilgili yapılmış iki çalışma bulunuyor. Bunlardan biri, Dünya Bankası’na ait. İlk senaryoda demir-çelik, alüminyum, çimento, gübre ve elektrik sektörleri ile doğrudan emisyonları içeren SKDM, ikinci senaryoda emisyon yoğunluğu ve ticaretteki payı yüksek olan kömür, asfalt bitümeni, petrol ürünleri, demir cevherleri, kimyasallar, cam, demir-dışı metaller (kurşun, kalay, çinko vb.) sektörlerini, ayrıca üretimde kullanılan elektriği yansıtan ‘dolaylı emisyonları’ içerecek şekilde genişletildiği durum, üçüncü senaryoda ise genişletilmiş SKDM’nin yanı sıra ABD’de de benzer kapsamlı bir mekanizmanın uygulanması düşünülmü-

şüyor. Bu kapsamda ilk senaryoda Türkiye ekonomisinde yüzde 0,01 oranında küçülme öngörülmüyor. ABD’nin de benzer bir uygulamaya geçmesi halinde ise reel GSYİH daralmasının yaklaşık yüzde 0,015 seviyesine çıkacağı tahmin ediliyor. Makro etkilere bakıldığında karbon fiyatlandırmadan gelen gelirler tümüyle yatırıma yönlendirildiğinde 2035’e kadar GSYİH’nin yüzde 3,5 ile 4 arasında artabileceği öngörülmüyor.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası işbirliğiyle hazırlanan ikinci çalışmaya göre ise Türkiye’nin 2019’da 506,1 metrik ton olan karbondioksit eşdeğeri emisyonunun, 2030’da 681 metrik tona yükselmesi bekleniyor.

Emisyon miktarı 2,5 katına çıktı

Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) verilerine göre, 2021 yılı toplam sera gazı emisyonu bir önceki yıla göre yüzde 7,7 artarak 564,4 milyon ton karbondioksit eşdeğeri olarak hesaplandı, emisyon miktarı

2,5 katına çıktı. Sera gazı emisyonlarında en büyük payı yüzde 71,3 ile enerji kaynaklı emisyonlar alıyor, bunu yüzde 13,3 ile endüstriyel işlemler, yüzde 12,8 ile taşıma, yüzde 2,6 ile atık sektörü izliyor.

YEŞİL DÖNÜŞÜM

DEMİR ÇELİK STORE® 18^{yıl}

Enerji sektörü 2026'da faaliyete girecek emisyon ticaret sistemine hazırlanıyor

Enerji sektörü, 2026'da devreye girecek Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması'nın (SKDM) ardından bu yıl ekimde pilot uygulamaya geçmesi planlanan Emisyon Ticaret Sistemi'ne (ETS) yönelik hazırlıklara hız verdi.

SKDM'ye uyum kapsamında enerji, çimento, gübre, demir çelik, alüminyum ve hidrojen gibi birçok sektördeki ürün ve hizmetlere ilişkin karbon beyanında bulunulması zorunlu olacak. Avrupa Birliği (AB) ülkelerine ithal edilen mallara yönelik uygulanacak SKDM, geçen yıl 1 Ekim itibarıyla deneme aşamasına girdi. Söz konusu mekanizma için 31 Aralık 2025'e kadar bir geçiş dönemi belirlendi. AB'ye önemli miktarda ihracatı olan ve 2053 karbon nötr hedefine ulaşmayı hedefleyen Türkiye de bu kapsamda enerji sektöründeki dönüşümü planlamaya başladı.

Enerjisa Commodities Yönetici Direktörü Yusuf İlimsever, 2026'da SKDM'nin başlamasıyla Türkiye'de emisyon ticaret sisteminin de hayata geçeceğini öngördüğünü söyledi. Bu süreçte şirketlerin karbon emisyonu yaydıkları alanları tanımlamaları, ölçüm yapmaları ve azaltım için uzun vadeli planlamalara başlamalarının önemine işaret eden İlimsever, Türkiye'de emisyon azaltımı ve enerji verimliliği bilincinin de artması gerektiğini dile getirdi. İlimsever, emisyon ticaret sisteminin başarılı olması için belirli aşamaların tamamlanması gerektiğini ifade ederek, şunları kaydetti: "Öncelikle kotalar, işletmelerin emisyon azaltma potansiyelini dikkate alarak belirlenmelidir. Emisyon kredileri piyasası likit olmalıdır. Böylece kotanın altında veya üstünde emisyon yayan işletmeler bu kredilerin alım satımını yapabilir.

ETS, yeşil dönüşüme yatırımları teşvik edecek

Enerji sektöründe daha düşük maliyetle emisyon azaltımı sağlayabilen şirketlerin rekabet avantajı elde edeceğini belirten İlimsever, "Bu ekonomik rekabet gücü de yatırımları ve yenilenebilir enerji pazarındaki büyümeyi teşvik edecektir. ETS'nin sağladığı öngörülebilirlik enerji şirketlerinin uzun vadeli plan yapmalarına olanak sağlayacaktır. ETS, enerji şirketlerini emisyonlarını dengelemek için karbon yakalama ve depolama teknolojilerine yatırım yapmaya teşvik edecektir. Bu teşvik, sektördeki genel sera gazı azaltımına da katkıda bulunacaktır" dedi.

Fiyatlar ise piyasa tarafından belirlenebilir. Etkili bir ETS için karbon fiyatlandırmasının adil ve etkili bir şekilde yapılması gerekmektedir. Karbon azaltımına yönelik mali teşvikler, şirketleri çevre dostu teknolojilere yatırım yapmaya teşvik etmelidir. Oluşacak fonlar ise amacına uygun şekilde yeşil dönüşüme katkı sağlayacak alanlarda kullanılmalıdır."

ETS'nin başlamasıyla sisteme dahil sektörlerdeki yükümlü şirketlere ücretsiz tahsisat dağıtımı yapılacağını anlatan İlimsever, şunları söyledi: "Sonrasında birincil karbon piyasasıyla aylık tahsisat ihaleleri düzenlenecek. Birincil karbon piyasası ihalelerinde oluşacak fiyat karbon referans fiyatını belirleyecek. İkincil karbon piyasası ise sürekli ticaret usulü ile işletilen bir spot karbon piyasasını ve ikili anlaşmaları içerecektir. İkincil karbon piyasası sayesinde yükümlü şirketler fazla tahsisatlarını satabilecek, tahsisatlarından fazla emisyon yayan şirketler ise hem birincil karbon piyasası ihalelerinden hem de ikincil karbon piyasasından tedarik sağlayabilecekler. İhale sisteminde elde edilen gelirler, ETS kapsamındaki sektörler başta olmak üzere kurum ve kuruluşların yeşil dönüşüm uygulamaları için kullanılacaktır."

AB'ye ihracat yapan ülkeler hazırlık yapıyor

Limak Enerji Üst Yöneticisi Birol Ergüven de ETS'ye geçişte altyapı ve yasal düzenlemenin hızla tamamlanmasının önemli olduğuna işaret ederek, "Kotaların dağıtımı, emisyonların ölçümü ve bunların denetlenmesi nasıl yapılacak? Bu denetimler sonucunda oluşan rakamların ticarete dönmesi, belli platformlarda alınıp satılması zor değil ama işin ölçülmesi, sertifikalandırılması, şeffaf halde olması, AB tarafından kabul görmesi saha çalışmasını gerektiriyor" diye konuştu.

Ekim ayında ETS'de test aşamasına geçileceğini ifade eden Ergüven, "Birincisi karbon vergisi bir gerçek ve önümüze çıkacak ama her şey bir kenara Türkiye gibi üretim yapan ve ağırlıklı olarak bunu AB ülkelerine satan her ülke şu an hazırlık yapıyor. Çin de hazırlık yapıyor, Amerika da hazırlık yapıyor. Herkes bu konuda sağlıklı, işleyen, şeffaf, adil bir altyapı kurmak için uğraşıyor. Onun için biz de hem ülke hem de şirket olarak bir çaba içindeyiz" değerlendirmesinde bulundu.

Ergüven, Enerji Piyasaları İşletme AŞ (EPIAŞ) bünyesinde kurulması planlanan sisteme yönelik çalışmaları yakından izlediklerini belirterek, şunları kaydetti:

"Karbon ticareti konusunda grup şirketlerimizde zaten enerji ticareti yapan departmanlarımız var. Hem mevcut santrallerin ticari işletmesini yapıyor hem karbon sertifikaları ürettiyorlar. Yenilenebilir enerjiden ürettiğimiz karbon sertifikalarının uluslararası piyasada satışını da yapıyorlar. Türkiye'de emisyon ticaret sistemi oturduğunda, karbon ticaretini yapacak altyapıya sahibiz.

Limak Holding olarak baktığımızda ETS'nin çalışması için gerekli görevi kendi adımıza bugünden tamamladık diyebilirim. Diğer taraftan santrallerimiz, üretim tesislerimizin de daha az emisyon üretmesi, daha çevreci olması, kendi enerjisini yenilenebilir kaynaklardan üretmesi için de çalışmalarımız zaten uzun süredir devam ediyor."

"Sistem şeffaf ve adil olmalı"

Ergüven, yeni dönemde sistemin hayata geçmesiyle karbon vergisinin de gündeme geleceğini belirterek, "Termik santrallerin üzerine karbon vergisiyle gelecek ek maliyetler, yenilenebilir enerji finansmanı için harcanırsa ve mevzuat bu yönde kolaylaştırılırsa, zaten amaç yerine gelmiş olacak" dedi. Sistemin başarılı olması için bazı şartların sağlanması gerektiğine dikkati çeken Ergüven, şunları kaydetti: "Sistem son derece şeffaf ve adil olmalı. Aslında Türkiye'deki emisyonun büyük bir kısmının kaynağı, elektrik üretimidir. Burada gelecek olan vergiler sektörü öldürmeyecek ama dönüşmesine neden olacak boyutlarda olmalı. Çünkü burada dönüşüm istense de mali açıdan, teknolojik açıdan çok hızlı olmayacak. Teşvik edici, kolaylaştırıcı etki yaratmalı. Bir anda duvara çarpar gibi bir etki yarattırsa bu tüm enerji sistemini kötü etkiler. Karbon vergisi evet olmalı ama dönüştürücü etkiye sahip olmalı, motive etmeli. Buradaki vergi yükü şirketlerin karşılayabileceği boyutlarda olmalı ki dönüşüm için güçleri olsun. Dönüşüm zaten pahalı bir de üzerine aşırı vergiler gelirse sektör, dolayısıyla tüm elektrik kullanıcıları bundan zarar görür. En önemli konu sonuçta termik santral yoğunluğunun azalarak yenilenebilir enerjiye geçişin hızlandırılması lazım. Bunun için de çok net ucuz finansman olması lazım."

Enerjisa Üretim, 2045 için 'net sıfır karbon' olma hedefiyle enerji yatırımlarını sürdürülebilirlik ekseninde geliştiren öncü şirketlerden biri. **Enerjisa Üretim**, sürdürülebilirlik yolculuğunda toplumsal cinsiyet eşitliğini de odağına koyuyor.

Enerjisa Üretim, 26 santral-den oluşan çeşitlendirilmiş üretim portföyü ve 4.000 MW'a yakın kurulu gücüyle Türkiye'nin en büyük özel sektör enerji üretim kuruluşu olarak ülkemizin enerji ihtiyacını karşılıyor. Özellikle yenilenebilir enerji alanında yapılan yatırımlarla **Enerjisa Üretim**, toplam kurulu gücünü 5.000 MW'a çıkarma hedefine doğru hızla ilerliyor. Gerçekleştirilen yatırımlarla önümüzdeki iki yıl içinde Türkiye'de dikilen her üç rüzgar türbininden birisi **Enerjisa Üretim** imzasını taşıyacak. Güneş santralleri kategorisinde yatırımlarını da sürdüren **Enerjisa Üretim**, son iki yılda 150 MW gücünde hibrit güneş santralleri devreye aldı. Bunların yanı sıra yıllık 500 ton yeşil hidrojen üretme hedefiyle çalışmaların çeşitlendiren **Enerjisa Üretim**, Balıkesir'deki Bandırma Enerji Üssü'nde Türkiye'nin ilk yeşil hidrojen tesisinin kurulmasına öncülük ediyor. Yeni santral yatırımlarıyla devreye girecek yenilenebilir enerji üretimiyle 2,2 milyon ton karbon emisyonunun önüne geçilecek. Bu kazanım, hem **Enerjisa Üretim**'in 2045 yılı için öngördüğü net sıfır karbon şirket olma hem de Türkiye'nin 2053 için odaklandığı net sıfır emisyon hedefine ulaşma yolunda çok güçlü bir adımı temsil ediyor.

İklim Değişikliği Liderlik listesinde yer alıyor

Enerjisa Üretim, bu alanda ortaya koyduğu öncü ve örnek çalışmalarla uluslararası platformlarda da öne çıkıyor. Dünya'nın önde gelen küresel çevresel raporlama platformlarından kâr amacı gütmeyen CDP (Carbon Disclosure Project) aracılığıyla çevresel etkisini tüm detaylarıyla raporlayan **Enerjisa Üretim**, İklim Değişikliği kategorisinde A- Liderlik skoruna ulaştı. Şirketlerin iklim değişikliği performansının değerlendirildiği 2023 CDP İklim Değişikliği Raporu'nda **Enerjisa Üretim** A- skoruyla, başarılı bir skor elde etti. Temiz enerji ve dekarbonizasyon yolculuğunu, iklim değişikliği odaklı risk, fırsat, hedef

ve stratejilerini şeffaf bir şekilde raporlayan **Enerjisa Üretim**, çevreye ve ekosisteme değer katma atımlarına liderlik etmekte kararlı duruşunu göstermiş oldu.

Womentum'la kadın öğrencilere enerji sektöründe kariyer imkanı

Enerjisa Üretim, sürdürülebilirlik yaklaşımını enerjinin üretim sürecinde olduğu kadar insan kaynakları ve özellikle cinsiyet ve fırsat eşitliği konusunda da ortaya koymaya özen gösteriyor. Enerji sektöründeki kadın istihdamını büyütme ve teşvik etmek amacıyla 'Womentum' programını hayata geçirdi. **Enerjisa Üretim**'in ana partnerliğinde, imeceLAB'ın yürütücülüğünde, Sabancı Üniversitesi Yönetici Geliştirme Birimi ve

Boğaziçi Üniversitesi Yaşam-boyu Eğitim Merkezi'nin akademik desteğiyle düzenlenen Womentum Eğitim Programı, üniversitelerin 3. ve 4. sınıflarında veya meslek yüksekokulların son sınıflarında öğrenimlerine devam eden kadın öğrenciler başvuru yapabiliyor.

Program kapsamında; sürdürülebilirlik başlığında Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, iklim krizi, çeşitlilik ve kapsayıcılık eğitimi ve liderlik konularının yer aldığı eğitimde, enerji başlığında ise enerji arz ve talebi ile ilgili temel konular, enerji piyasaları, enerji sistemi dönüşümü başlıkları yer alıyor. 2023'te programın ikinci yılı tamamlanırken, 68 ilde 2.000 kişinin üzerinde başvurusunun olduğu programı 805 kadın öğrenci sertifika alarak tamamlayamaya hak kazandı. Programın yeni dönemi ise Mart ayında başlıyor.

Toplumsal yatırımların değerlendirilmesinde önemli görülen konuların başında yatırımın sosyal getirisi (Social Return on Investment - SROI) geliyor. **Enerjisa Üretim**'in hedeflerinden biri olan "yüksek etkili projelere geçiş (SROI-D)" kapsamında bağımsız danışmanlara yaptırıldığı değerlendirme neticesinde Womentum'a yapılan her 1 TL'lik yatırımın 8.40 TL değerinde sosyal getirisi olduğu belirlendi.

Akkuyu uluslararası standartlara uyumlu

Türkiye'nin ilk nükleer güç santralini inşaat projesini yürüten ve Rusya Devlet Nükleer Enerji Kuruluşu Rosatom'un iştiraki Akkuyu Nükleer AŞ'nin entegre yönetim sisteminin ISO standartlarına yüksek düzeyde uyumluluğunu doğruladı. Şirketten yapılan açıklamaya göre, Akkuyu Nükleer Güç Santrali (NGS) inşaat sahasında Uluslararası Standardizasyon Kuruluşu (ISO- International Organisation for Standardisation) sertifikalarının verilmesi dolayısıyla bir tören düzenlendi.

Akkuyu Nükleer AŞ, yönetim sisteminin uluslararası standartlar olan ISO 9001:2015, ISO 19443:2018, ISO 14001:2015 ve ISO 45001:2018'e uygunluğunu onaylayan sertifikaları aldı. Sertifikasyon prosedürünün başarıyla tamamlanması, şirketin entegre yönetim sisteminin ISO standartları-

na yüksek düzeyde uyumluluğunu doğruladı. ISO sertifikaları, Türkiye Cumhuriyeti Nükleer Düzenleme Kurumu ve Rosatom tarafından zorunlu görülüyor. Bağımsız Sertifikasyon denetimi, Türk Akreditasyon Kurumundan (TÜRKAK) uluslararası akreditasyona sahip belgelendirme kuruluşu Kalitest tarafından gerçekleştirildi. Sertifikasyon denetimi sırasında şirketin faaliyetleri, Akkuyu NGS'nin tasarım, inşaat, kurulum ve devreye alma aşamalarındaki entegre yönetim sisteminin tüm süreçleri test edildi. Denetçiler, yaklaşık 250 belgeyi inceledi ve Akkuyu Nükleer AŞ'nin 70 yönetici ve çalışanıyla görüştü.